

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Štandardy vzdelávacích výsledkov na konci primárneho vzdelávania

Všeobecná predmetová kompetencia (VPK)

Žiaci hovoria a píšu v rôznych komunikačných situáciách aj v digitálnom prostredí, pričom aplikujú literárne a ortografické normy.

Pestujú kultúru dialógu a rešpektujú základné komunikačné normy. Majú rozvinutú slovnú zásobu a sú schopní používať jazyk na vyjadrenie svojich tvorivých schopností.

Uplatňujú základné vedomosti pri interpretácii literárnych a iných umeleckých diel zo slovenského, srbského a svetového dedičstva a postupne si budujú estetický vkus. Čítaním a prežívaním literárnych diel si rozvíjajú predstavivosť, schopnosť skúmaného pozorovania, porozumenia sebe a iným a kritické myslenie; Podporuje sa morálny úsudok, empatia a asociatívne prepojenie. Študenti čítajú a cielene pristupujú k interpretácii rôznych nelineárnych textov (vrátane digitálnych zdrojov a mediálneho obsahu) s cieľom rozvíjať schopnosť vyberať, hodnotiť a používať informácie a zároveň zodpovedne zaobchádzať s duševným vlastníctvom. Bezpečne používajú informačné a komunikačné technológie na vzdelávacie účely.

Získané vedomosti z jazyka a literatúry využívajú na ďalšie vzdelávanie a zdokonaľovanie, ako aj na zvládanie spoločenského života (riešenie problémových situácií, spolupráca, iniciatíva, rozvíjanie zodpovedného postoja k sebe a k životnému prostrediu atď.).

V súlade so svojím vekom chápu miesto, úlohu a dôležitosť jazyka a literatúry pri zachovávaní národnej identity a tradícií, aby pestovali kultúru svojho ľudu a rešpektovali a oceňovali rozmanitosť iných kultúr. Uplatňovaním znalostí slovenského jazyka si ľahšie osvojujú srbský jazyk a cudzie jazyky.

Základná úroveň

Špecifická predmetová kompetencia 1 (ŠPK 1)

Žiaci rozumejú pojmu jazyk, vedia akým jazykom hovoria a rozpoznávajú miesto a úlohu slovenského spisovného jazyka v spoločnosti. Rozlišujú spisovný jazyk od dialektov. Uplatňujú literárno-jazykovú normu pri ústnom vyjadrovaní a písaní. Majú rozvinutú slovnú zásobu podľa veku a používajú slová podľa komunikačnej situácie. Vedia vyjadriť svoju skúsenosť s literárnym dielom a vyťažiť požadované informácie z neumeleckého textu. Poznajú najvýznamnejších autorov z národnej, srpskej a svetovej

literatúry a ich diela z programu. Spájajú literárne diela plánované programom s ich autormi. Rozlišujú rozdiel medzi ľudovou a autorskou literatúrou. Interpretujú literárne diela z programu podľa stanovených kritérií (samostatne alebo s pomocou učiteľa).

Špecifická predmetová kompetencia 2 (ŠPK 2)

Žiaci spájajú svoje znalosti z gramatiky a pravopisu s jazykovými situáciami, v ktorých ich aplikujú. Hovoria jasne, čítajú plynule, vedia vyjadriť svoje názory. Pozorne počúvajú hovoriaceho a rešpektujú jeho názor. Tvorja jednoduchý hovorený alebo písaný text o zážitku z literárneho diela, ako aj témy z každodenného života a sveta fantázie. Čítajú umelecké a neumelecké texty pomocou rôznych techník čítania. Rozlišujú medzi explicitnými a implicitnými významami v rôznych typoch textov. Využívajú rôzne zdroje vedomostí, porovnávajú informácie a vyhodnocujú ich.

Špecifická predmetová kompetencia 3 (ŠPK 3)

Žiaci používajú spisovný jazyk v rôznych komunikačných situáciách. Svoje názory vyjadrujú argumentmi, rešpektujúc názory iných ľudí. Volia si vhodný jazykový výraz podľa kontextu. Tvorja rôzne typy textov. Čítajú, rozumejú a parafrázujú umelecké a neumelecké texty. Využívajú čitateľskú gramotnosť a rôzne stratégie čítania a učenia sa. Vyjadrujú lásku k literatúre a rešpektujú hodnoty národnej kultúry a kultúry iných národov. Majú vyvinuté čitateľské návyky a chápu dôležitosť čítania pre rozvoj vlastnej všeobecnej kultúry a vedomostí. Rozpoznávajú formy verbálnej agresie (nezdvorilý príhovor, nerešpektovanie spoluhovoriaceho, urážky, nenávisťné prejavy atď.) ako negatívny jav.

Výkony vzdelávacieho cyklu (VVC) na konci základného vzdelávania:

Základná úroveň

ŠPK 1	ŠPK 2	ŠPK 3
Žiaci:	Žiaci:	Žiaci:
– SLO.ZV.Z.1.1. Vedia, kde sa používa nárečie a kde používa slovenský spisovný jazyk. – SLO.ZV.Z.1.2. Rozlišujú samohlásky od spoluhlások a	– SLO.ZV.Z.2.1. Prepájajú teoretické vedomosti z gramatiky s klasifikáciou jazykových javov v jednoduchej jazykovej situácii. – SLO.ZV.Z.2.2. Používajú Pravidlá	– SLO.ZV.Z.3.1. Využívajú svoje jazykové vedomosti na to, aby sa vyjadrovali správne, jasne a primerane komunikačnej situácii v písomnej a ústnej forme v súkromnom a vo verejnom živote.

dvojhlasok, správnu výslovnosť od nesprávnej. – SLO.ZV.Z.1.3. Rozlišujú ohybné a neohybné slová, pomenúvajú druhy slov a triedia ich podľa základných gramatických kategórií. – SLO.ZV.Z.1.4. Rozlišujú základné slová od odvodených, zložených, skratiek a značiek. – SLO.ZV.Z.1.5. Poznajú základné vetné členy; rozlišujú hlavné slovesné vety od vedľajších slovesných viet; pomenúvajú druhy jednoduchých slovesných viet podľa obsahu komunikácie. – SLO.ZV.Z.1.6. Poznajú význam slov, ustálených slovných spojení a frazeologizmov, s ktorými sa stretávajú v školských textoch a v každodennej komunikácii. – SLO.ZV.Z.1.7. Rozlišujú základné lexikálne javy (jednovýznamovosť a viacvýznamovosť slov) a lexikálne vzťahy (synonymiu, homonymiu a antonymiu).	slovenského pravopisu a jazykové príručky na riešenie jazykových a pravopisných pravidiel. – SLO.ZV.Z.2.3. Čítajú umelecké a neumelecké texty (lineárne a nelineárne) pozorne a s porozumením poslúchajú jednoduchú prezentáciu (napr. živú prednášku alebo zvukovú, audiovizuálnu alebo digitálnu prezentáciu) vytvárajúc návyky čítania a pozorného počúvania. – SLO.ZV.Z.2.4. Vyjadrujú svoju skúsenosť s hovoreným prejavom alebo písaným textom (napr. ako veľmi sa im text páčil, či bol pre nich zaujímavý / nezvyčajný, aký mali pocit pri počúvaní textu atď.) – SLO.ZV.Z.2.5. Obsah literárneho diela spájajú so svojou vlastnou skúsenosťou alebo skúsenosťou niekoho iného. – SLO.ZV.Z.2.6. Sumarizujú a vedia prerozprávať prozaický text rozlišujúc hlavné od vedľajšieho; interpretujú text (opisujú postavy, ich konanie, vyvodlia závery...). – SLO.ZV.Z.2.7. Používajú a prispôsobujú komunikačnej situácii vhodné výrazové	– SLO.ZV.Z.3.2. Sú schopní čítať informácie v rôznych podobách (tabuľka, graf, hypertext...) a interpretovať ho rôznymi spôsobmi (ústne, písomne, vizuálne, digitálne). – SLO.ZV.Z.3.3. Píšu pomocou rôznych foriem rozprávania a rôznych funkčných štýlov. – SLO.ZV.Z.3.4. Zosúladujú vhodný jazykový prejav s kontextom (vrátane konštruktívnej komunikácie v spolupráci s ostatnými, v skupine, na sociálnych sieťach a na internete). – SLO.ZV.Z.3.5. Uvádzajúc argumenty vyjadrujú svoje názory v súlade s kontextom a zároveň rešpektujú názory ostatných. – SLO.ZV.Z.3.6. Nenávisťné prejavy a diskriminačné postoje v každodenných situáciách a v médiách považujú za negatívny jav; rešpektujú svoje a iné kultúrne rozmanitosti. – SLO.ZV.Z.3.7. Využívajú svoju čitateľskú gramotnosť (vyhľadávajú informácie, chápu základný význam textu, interpretujú význam textu) ako prostriedok na učenie sa iných predmetov. – SLO.ZV.Z.3.8. Aplikujú rôzne stratégie čítania a prispôsobujú ich obsahu textu a účelu čítania (informácie, učenie, estetický zážitok, pobavenie); čítajú,
---	---	---

– SLO.ZV.Z.1.8. Poznajú pravidlá slovenského pravopisu a uplatňujú ich v jednoduchých príkladoch. – SLO.ZV.Z.1.9. Rozlišujú formálne vyjadrovanie od neformálneho vyjadrovania a spájajú spôsob vyjadrovania s komunikačnou situáciou. – SLO.ZV.Z.1.10. Spájajú prečítané literárne diela s ich autormi; samostatne prezentujú obsah diela, hlavnú tému diela, hlavný motív diela a hlavných hrdinov, čas a miesto deja; rozlišujú základné spôsoby podania deja. – SLO.ZV.Z.1.11. Klasifikujú texty podľa rôznych kritérií: umelecký / neumelecký text; ľudová / autorská literatúra; dielo v próze / dielo vo veršoch; literárny druh (lyrické, epické a dramatické).	(verbálne a neverbálne) prostriedky, slovnú zásobu a formy vyjadrovania v písanom a hovorenom texte. – SLO.ZV.Z.2.8. Vnímajú informácie v texte, ktorým nerozumejú, a hľadajú spôsob, ako to zistiť (kladú otázky, vyhľadávajú dostupné zdroje); vyhľadávajú v texte informácie podľa zadaných kritérií.	rozumejú a interpretujú lineárne a nelineárne texty. – SLO.ZV.Z.3.9. Majú vyvinuté čitateľské návyky a chápu význam čítania pre rozvoj vlastnej všeobecnej kultúry a vedomostí. – SLO.ZV.Z.3.10. Chápu význam literatúry a kultúry vo svojom živote; rozvíjajú vlastnú kreativitu a vlastné tvorivé schopnosti vo všetkých oblastiach; považujú literatúru za nevyhnutnú súčasť národných, európskych a svetových kultúr a ako prostriedok na podporu rôznych iných kultúr. – SLO.ZV.Z.3.11. Svoje vedomosti z jazyka a literatúry využívajú na účasť na rôznych kultúrnych podujatiach (predstavenia, literárne večierky, výstavy, performancie...), realizujú vopred pripravené nápady, zapájajú sa do rôznych školských a miestnych projektov. – SLO.ZV.Z.3.12. Vedia zostaviť jednoduchší hovorený prejav alebo písaný text podľa zadaného kritéria, pričom sa zodpovedne zaoberajú otázkami súvisiacimi s vlastnými vedomosťami. – SLO.ZV.Z.3.13. Uznávajú význam jazyka pri pestovaní kultúrnej a národnej identity; rešpektujú jazyky národných menšín v Srbsku a poznajú prvky ich kultúrneho
---	--	---

		dedičstva.
--	--	------------

Stredná úroveň

Špecifická predmetová kompetencia 1 (ŠPK 1) Žiaci poznajú základné poznatky o vzniku a vývoji slovenského spisovného jazyka, jeho nárečovej rozmanitosti a o jeho postavení v európskej jazykovej rodine. Majú základné znalosti z rôznych oblastí gramatiky (fonetika, morfológia, syntax, lexikológia, štylistika) a pravopisu a aplikujú ich v ústnom vyjadrovaní a písaní. Majú rozvinutú slovnú zásobu v súlade so vzdelaním, rozlišujú formálny od neformálneho prejavu a spájajú spôsob vyjadrovania s komunikačnou situáciou. Pri interpretácii literárneho diela si všímajú základné tematické, kompozičné a jazykovo-štylistické charakteristiky epických, lyrických a dramatických textov. Poznajú základné literárne pojmy a vhodne ich uplatňujú pri interpretácii umeleckých a neumeleckých diel.
Špecifická predmetová kompetencia 2 (ŠPK 2) Žiaci prepájajú informácie z rôznych oblastí pomocou slovníkov, príručiek, encyklopédií a iných informačných zdrojov vrátane digitálnych. Sú schopní jasne formulovať, argumentovať a verejne vyjadrovať svoje názory na každodenné témy. Tvoria logický a štruktúrovaný, zložitejší hovorený alebo písaný text. Interpretujú kľúčové faktory štruktúry literárneho textu, ako aj jeho tematické, koncepčné, štylistické, jazykové a kompozičné prvky. Interpretujú konceptuálne a formálne prvky literárnych a neumeleckých textov. Analyzujú zvolený problém v texte a sú schopní argumentovať svoje názory.
Špecifická predmetová kompetencia 3 (ŠPK 3) Žiaci si pestujú vlastné vyjadrovanie a tvoria zložitejšie písané texty na rôzne témy rešpektujúc jazykovú normu. Využívajú primárnu a sekundárnu literatúru a sú schopní odporučiť literárne dielo a argumentovať svoj výber. Pri interpretácii literárnych diel používajú základné literárne pojmy. Majú rozvinutú čitateľskú kultúru, čítajú literárne dielo kvôli umeleckému zážitku, poznaniu, obohacovaniu slovnej zásoby. Spájajú informácie z neumeleckých textov tak, že ich porovnávajú s vlastnou skúsenosťou. Využívajú znalosti z jazyka a literatúry na vytváranie rôznych kultúrnych obsahov.

Stredná úroveň

ŠPK 1	ŠPK 2	ŠPK 3
Žiaci:	Žiaci:	Žiaci:

– SLO.ZV.S.1.1. Rozdeľujú európske jazyky do základných jazykových skupín a poznajú miesto slovenského jazyka v slovanskej jazykovej rodine. – SLO.ZV.S.1.2. Poznajú základné obdobia vo vývine slovenského spisovného jazyka a kultúrne a historické pamiatky; klasifikujú nárečia slovenského jazyka. – SLO.ZV.S.1.3. Všímajú si rozdiely medzi nárečovou a spisovnou slovenčinou v slovách svojho nárečia, keď ide o rytmické krátenie v jednoduchých príkladoch. – SLO.ZV.S.1.4. Uplatňujú svoje vedomosti o rozdelení hlások a hláskoslovných zmenách vo svojej výslovnosti a v písaní. – SLO.ZV.S.C.1.5. Rozlišujú druhy ohybných slov a poznajú ich gramatické kategórie, ako aj všetky druhy slovesných tvarov. – SLO.ZV.S.1.6. Rozlišujú časti odvodených slov (koreň, slovotvorný základ, predponu a príponu) v jednoduchých príkladoch, obohacujúc vlastnú slovnú zásobu. – SLO.ZV.S.1.7. Vedia určiť druhy syntagiem a vedia analyzovať jednoduché vety podľa zadaných kritérií; poznajú druhy vedľajších	– SLO.ZV.S.2.1. Uplatňujú teoretické poznatky pri zisťovaní a analýze gramatických javov v zložitejšej jazykovej situácii. – SLO.ZV.S.2.2. Všímajú si a opravujú chyby vo vlastných textoch a textoch iných osôb v súlade s pravopisnou normou. – SLO.ZV.S.2.3. Využívajú rôzne stratégie čítania a učenia sa v súlade s vytýčeným cieľom. – SLO.ZV.S.2.4. Pravidelne čítajú literárne diela zo školského programu a diela podľa vlastného výberu; osvojujú si čitateľské návyky a rozvíjajú literárny / estetický vkus. – SLO.ZV.S.2.5. Prežívajú literárne dielo vyjadrujúc svoje vlastné dojmy; interpretujú umelecké a neumelecké texty s dôrazom na dôležité detaily; spájajú a porovnávajú a argumentujú svoje závery faktami z textu a vlastnej skúsenosti. – SLO.ZV.S.2.6. Interpretujú vzťahy príčin a následkov súvisiace s udalosťami v texte, konaním a charakteristikami postáv, historickým a sociálnym kontextom, t. j. motívmi, štylistickými a jazykovými prostriedkami v poézii; určujú koncepcnú štruktúru textu. – SLO.ZV.S.2.7. Hodnotia konanie a	– SLO.ZV.S.3.1. Vyjadrujú svoje názory v školskom, súkromnom a mediálnom kontexte slovenským spisovným jazykom a rešpektujú spoločenské konvencie a kultúrne rozdiely. – SLO.ZV.S.3.2. Využívajú získané zručnosti spolupráce a kultúru komunikácie, kultúru vlastného verbálneho a neverbálneho prejavu, ako aj schopnosti počúvania a rešpektovania názorov iných osôb v rôznych aspektoch, médiách a komunikačných situáciách. – SLO.ZV.S.3.3. Budujú si povedomie o kultúrnych identitách a rozmanitostiach v Európe a vo svete, pestujúc a rešpektujúc rozdiely. – SLO.ZV.S.3.4. Využívajú čitateľskú gramotnosť (premýšľajú o texte a hodnotia jeho obsah; porovnávajú fakty a postoje prezentované v texte so svojimi vlastnými postojmi, vyhľadávajú fakty v texte a porovnávajú ich s faktami / dôkazmi z iných zdrojov informácií, pričom využívajú všeobecné a špecifické poznatky, ale aj schopnosť abstraktného rozmýšľania) v rôznych sférach (umeleckej, digitálnej, informačnej, finančnej, zdravotníckej, mediálnej, vedeckej, matematickej...).
---	---	--

viet a chápu ich funkciu. – SLO.ZV.S.1.8. Poznajú a interpretujú význam slov a frazeologizmov, ktoré sa vyskytujú v umeleckých textoch určených pre mladých a správne ich používajú. – SLO.ZV.S.1.9. Rozpoznávajú funkčné štýly (umelecký, vedecký, administratívny, publicistický a hovorový) na základe ich charakteristík a uplatňujú ich podľa komunikačnej situácie. – SLO.ZV.S.1.10. Dôsledne uplatňujú pravopisné pravidlá a odhaľujú chyby vo vlastnom texte a v texte iných. – SLO.ZV.S.1.11. Prepájajú literárne diela s historickými a sociálnymi súvislosťami. – SLO.ZV.S.1.12. V diele rozpoznávajú lyrické epické a dramatické prvky; vymenúvajú základné literárne útvary (báseň, poviedka, román...) a literárno-vedecké žánre (životopis, autobiografia, denník, cestopis, memoáre a vedecko-náučné diela) – SLO.ZV.S.1.13. Rozlišujú autora literárneho diela od rozprávača, hrdinu dramatického diela alebo lyrického subjektu; umelecký od neumeleckého textu, v ktorom sú spracované rovnaké / podobné témy, postavy a udalosti.	vlastnosti postáv, a tak formujú a prehodnocujú morálne postoje. – SLO.ZV.S.2.8. Odlišujú subjektivitu od objektivity vo vyjadrovaní, fakty od interpretácie, určujú metaforickosť; humor, iróniu, satiru; rozpoznávajú účel a cieľ prejavu (propaganda, manipulácia, reklama, informácie...). – SLO.ZV.S.2.9. Usporiadávajú hovorený alebo písaný text (navrhujú a obmieňajú plán, navrhujú a menia obsah, spájajú časti do harmonického hovoreného alebo písaného celku). – SLO.ZV.S.2.10. Samostatne vyhľadávajú, spájajú informácie z textov z rôznych oblastí a využívajú ich pri učení sa a v každodenných životných situáciách.	– SLO.ZV.S.3.5. Rozširujú záujem o čítanie – od rôznych neumeleckých textov k literatúre pre mládež, slovenskú a svetovú beletriu; vedia odporučiť knihu na čítanie iným a oceniť odporúčanie iných osôb. – SLO.ZV.S.3.6. Chápu prepojenie medzi literatúrou a kultúrou; formujú svoje estetické a etické postoje pomocou literatúry. – SLO.ZV.S.3.7. Využívajú znalosti z jazyka a literatúry na tvorbu a / alebo hodnotenie rôznych kultúrnych obsahov; sú ochotní zúčastňovať sa na individuálnych a tímových projektoch; sú schopní rozvinúť ideu a prezentovať ju rozpoznávaním a realizáciou subjektívnej, sociálnej a komerčnej hodnoty. – SLO.ZV.S.3.8. Tvorí hovorené alebo písané texty na základe toho, čo sa naučili z primárnej a sekundárnej literatúry; vedia citovať a / alebo parafrázovať texty iných ľudí. – SLO.ZV.S.3.9. Rešpektujú kultúrnu rozmanitosť Slovákov v Srbsku, dedičstvo Slovákov v Srbsku a na Slovensku; majú vyvinuté kultúrne potreby, vedia ako ich vyjadriť a realizovať.
--	--	--

– SLO.ZV.S.1.14. Vymenúvajú rôzne formy rozprávania (rozprávanie v 1. a 3. osobe, chronologické a retrospektívne; opis, druhy opisu; monológ, vnútorný monológ a dialóg), jazykovo-štylistické prostriedky, ako aj druhy veršov, strof a rýmov počas interpretácie a analýzy literárnych diel. – SLO.ZV.S.1.15. Poznajú rozdiel medzi parafrázou (reprodukciou) a analýzou diela.		
---	--	--

Pokročilá úroveň

Špecifická predmetová kompetencia 1 (ŠPK 1) Žiaci poznajú funkciu a význam jazyka a viacjazyčnosti. Majú širšie vedomosti o gramatike slovenského jazyka (dlhých a krátkych samohláskach, stavbe slova, určovanie pádov a slovesných tvarov, štruktúre viet). Ovládajú ústnu a písomnú formu potrebnú pre vzdelávanie, občianske a sociálne začlenenie. Hodnotia štylistické postupy v literárnych a vecných textoch a tlmočia ich úlohu v dosahovaní estetických a sémantických charakteristík rôznych typov textov. Chápu súvislosť medzi literatúrou a inými druhmi umenia, vedy a techniky. Rozvíjajú si osobnú, národnú a kultúrnu identitu, povedomie o príslušnosti k európskemu a svetovému kultúrnemu dedičstvu na základe diel slovenskej, srbskej a svetovej literatúry, divadelného a filmového umenia, vedeckého a umeleckého dedičstva a rôznych foriem mediálnej kultúry.
Špecifická predmetová kompetencia 2 (ŠPK 2) Žiaci hovoria verejne a pred širším publikom na témy z oblasti jazyka, literatúry a kultúry. V procese učenia sa jazyka a literatúry vidia výskumné a tvorivé príležitosti a získané vedomosti a zručnosti uplatňujú v každodennom živote. Skúmajú charakteristiky registrov a štýlov súvisiacich so slovníkmi a výber vhodných jazykových výrazov. Porovnávajú informácie z rôznych odborov a mediálnych zdrojov a sú voči nim kritickí.
Špecifická predmetová kompetencia 3 (ŠPK 3)

Žiaci majú zvyk a potrebu rozvíjať svoju kultúru vyjadrovania a čítania, a to ako pre vlastné zlepšenie, tak aj pre účasť v občianskom a spoločenskom živote. Sledujú vplyv spoločensko-ekonomických zmien na jazyk, literatúru, kultúru a vedu; dbajú o udržateľný spôsob života v komunite. Pestujú humánny a kritický prístup v dialógu medzi kultúrami. Sú pripravení prevziať zodpovednosť za voľby a rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú ich osobný život a život komunity.

Pokročilá úroveň		
ŠPK 1	ŠPK 2	ŠPK 3
<i>Žiaci:</i>	<i>Žiaci:</i>	<i>Žiaci:</i>
– SLO.ZV.P.1.1. Poznajú a vedia vysvetliť základné funkcie jazyka (komunikatívnu a tvorivú); poznajú pojmy jednojazyčnosť a mnohojazyčnosť, poznajú konkrétne podmienky v Srbsku. – SLO.ZV.P.1.2. Všímajú si rozdiely medzi nárečovou a spisovnou slovenčinou v slovách svojho nárečia, keď ide o rytmické krátenie v zložitejších príkladoch. – SLO.ZV.P.1.3. Vedia určiť hláskoslovné zmeny a uplatniť na nich normu spisovného jazyka. – SLO.ZV.P.1.4. Vyhľadávajú a pomenúvajú časti slova (koreň, slovotvornú príponu); vedia určiť pády v zložitejších príkladoch, pomenúvajú jednoduché a zložené slovesné tvary a správne ich používajú pri písaní a v hovorenom prejave. – SLO.ZV.P.1.5. Pomenúvajú základné spôsoby tvorenia slov (odvodzovanie, skladanie,	– SLO.ZV.P.2.1. Analyzujú základné prvky štruktúry umeleckého textu (tematické, konceptuálne, štylistické, jazykové a kompozičné) pomocou literárno-teoretickej terminológie. – SLO.ZV.P.2.2. Hodnotia funkciu použitých štylistických prostriedkov (štylistické figúry, formy rozprávania, význam prostriedkov) v danom kontexte. – SLO.ZV.P.2.3. Analyzujú problém, ideu alebo odkaz v umeleckom a neumeleckom texte z rôznych uhlov pohľadu; uvádzajú argumenty, hodnotia a skúmajú ich hodnotu a prípadne korigujú svoje postoje. – SLO.ZV.P.2.4. Zosúladujú účel, obsah a spôsob podania s komunikačnou situáciou.	– SLO.ZV.P.3.1. Chápu a využívajú možnosti jazyka, skúmajú a vyjadrujú vlastný postoj o sebe, ako aj o spoločenských, kultúrnych, morálnych, duchovných a estetických rozsahoch ľudských skúseností. – SLO.ZV.P.3.2. Majú interaktívny vzťah s médiami; rozpoznávajú rôzne druhy mediálnej manipulácie a jej vplyv na realitu. – SLO.ZV.P.3.3. Rozvíjajú vlastný štýl verbálneho a neverbálneho prejavu. – SLO.ZV.P.3.4. Pestujú pozitívnu vzájomnú spoluprácu a spoluprácu v tíme, pestujú vytrvalosť pri dosahovaní cieľov; sú ochotní podieľať sa v spoločenských aktivitách. – SLO.ZV.P.3.5. Rozširujú si záujem o čítanie – od rôznych neumeleckých textov až po literatúru pre mládež, národnú a svetovú beletriu. Vedia, ako

skracovanie a spájanie) a používajú ich na obohacovanie vlastnej slovnej zásoby. – SLO.ZV.P.1.6. Analyzujú syntagmy, jednočlenné slovesné a dvojčlenné vety a chápu ich vzťah v jazykovom systéme; uplatňujú základné pravidlá zhody vetných členov. – SLO.ZV.P.1.7. Určujú význam neznámych slov a fráz (slovných spojení) na základe ich zloženia a / alebo kontextu, v ktorom sú použité; poznajú a používajú metaforu a metonymiu ako lexikálne prostriedky. – SLO.ZV.P.1.8. Interpretujú charakteristiky lyriky, epiky a drámy v rôznych literárnych dielach a útvaroch na hranici (napr. dramatické básne, lyricko-epické útvary). – SLO.ZV.P.1.9. Sú schopní identifikovať a opísať jazykové, koncepčné a/alebo estetické charakteristiky umeleckého a neumeleckého diela a využívajú ich pri hodnotení literárneho diela a vo vývoji vlastného štýlu vyjadrovania.	– SLO.ZV.P.2.5. Tvorí rôzne typy textov (volia si vhodné prvky funkčných štýlov a foriem rozprávania) pričom využívajú svoju originalitu a tvorivosť. – SLO.ZV.P.2.6. Skúmajú a porovnávajú informácie z rôznych mediálnych zdrojov, pričom hodnotia spoľahlivosť zdroja a relevantnosť informácií.	odporučiť knihu a rešpektujú odporúčania ostatných. – SLO.ZV.P.3.6. Rozpoznávajú a monitorujú vývoj a vplyv umenia, vedy a technológie na gramotnosť a jazyk; záleží im na zachovaní kultúrnych a historických pamiatok, na ochrane a udržateľnosti životného prostredia. – SLO.ZV.P.3.7. Využívajú čitateľskú gramotnosť na objektívne a kritické zváženie obsahu a formy textu, jeho štruktúru, útvar, spôsob a štýl písania; rozlišujú fakty od interpretácie, ako aj možnú subjektivitu a predsudky autora. – SLO.ZV.P.3.8. Čítaním a písaním si rozširujú svoje náhľady a svoj myšlienkový a emocionálny svet s ochotou prevziať zodpovednosť voľby a rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú súkromný a spoločenský život. – SLO.ZV.P.3.9. Rešpektujú kultúrnu rozmanitosť a spôsob, akým možno literatúru a iné druhy umenie využiť na prežívanie a formovanie sveta. – SLO.ZV.P.3.10. Hodnotia jazyk ako médiu národnej kultúry, národného kultúrneho dedičstva a kultúrnu rozmanitosť Európy a sveta.
---	---	--